ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Αλεξάνδρα Παπαστεφάνου

ΟΤΑΝ μια πιανίστα κατορθώνει να δώσει με τόσο απλά μέσα, τέτοια ατμόσφαιρα και χρώμα στο «Σεληνόφως» του Ντεμπυσύ, όπως η Αλεξάνδρα Παπαστεφάνου στο πρόσφατο ρεσιτάλ της, τότε η πιανίστα αυτή κρατάει γερά στα «χέρια» της την πιανιστική μοίρα της.

Ας μη νομιστεί όμως, ότι όλο το ρεσιτάλ της μας χάρισε μια μόνο σελίδα γήινου κάλλους. Η αναφορά στο «Σεληνόφως» είναι κυριολεκτικά τυχαία, γιατί θα μπορούσαμε να πούμε το ίδιο για πάρα πολλές άλλες σελίδες του προγράμματος.

Μαρία Κορομάντζου

Σε μια εποχή όπου οι περισσότερες γύρω μας καλλιτεχνικές εκδηλώσεις έχουν ως «σήμα κατατεθέν» την προχειρότητα και τη γρήγορη, όπως - όπως προετοιμασία, το ρεσιτάλ της σοπράνο Μαρίας Κορομάντζου ήταν μια ωραία έκπληξη. Έκπληξη και μαζί χαρά για την επιλογή και τη σύνθεση του προγράμματος, τη λεπτόλογη (θα λέγαμε) προετοιμασία και τελικά την απόδοση του προγράμματος, αποκλειστικά με τραγούδια (λήντερ) Μότσαρτ, Μέντελσον, Μπελλίνι και Ροσσίνι —παρήγορο σημάδι μιας κάποιας, έστω, αντίδρασης απέναντι στην αδράνεια και το πνεύμα εγκατάλειψης της μουσικής μας ζωής.

Θρεμμένη, η Κορομάντζου, με την τεχνική και το ύφος του γερμανικού τραγουδιού, ακολούθησε την παράδοση των μεγάλων ερμηνευτών του είδους, στηριζόμενη στην έννοια του στίχου στενά συνδεμένης με τη μελωδία. Χωρίς κινήσεις (χεριών, κεφαλιού κλπ.), στόχευσε κατευθείαν στο ύφος, υπογραμμίζοντας με προσοχή τις διαφορές από τον κλασικό Μότσαρτ στον ρομαντικό Μέντελσον, και από εκεί στην ανάλαφρη, παιχνιδιάρικη μελωδία του Μπελλίνι και του Ροσσίνι. Αν κάπου μας δρίσκει περισσότερο απαιτητικούς η καλλιτέχνιδα, αυτό ήταν στην εκφραστική του Μέντελσον, που μπορούσε να είναι ακόμα πλατύτερη, πιο θερμή, χωρίς αυτό να σημαίνει αλλαγή ύφους. Επίσης, ενώ η άρθρωση της γερμανικής γλώσσας ήταν σωστή, όχι λίγες φορές ο ακροατής αποζητούσε περισσότερο καθαρά τα σύμφωνα. Στο πιάνο ο Γιάννης Παπαδόπουλος, σωστός και μουσικός πάντα. Θα δοηθούσε όμως ακόμα περισσότερο την όλη ατμόσφαιρα, αν ακολουθούσε όλες τις εκφραστικές καμπύλες της τραγουδίστριας. Σημειώνουμε το λεπτομερές, κατατοπιστικό πρόγραμμα και την προσεγμένη, με αγάπη μετάφραση του ποιητικού κειμένου. (Εταιρία των φίλων του λαού, 22.5.84).

Του ΦΟΙΒΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗ

Ό,τι έδωσε το μέτρο της προσωπικότητας της Παπαστεφάνου στα τρία έργα του προγράμματος: Σονάτα Κ 533 του Μότσαρτ, Σουίτα Μπεργκαμάσκ του Ντεμπυσύ και «Χουμορέσκ» έργο 20 του Σούμαν ήταν η τεχνική και εκφραστική άνεση του παιξίματος. Η αμεσότητα με την οποία προσαρμόζεται η καλλιτέχνιδα από το ένα στο άλλο ύφος (στυλ) από τη μια στην άλλη ψυχική διάθεση. Οι εναλλαγές και η χρωματική διαύγεια του Ντεμπυσύ θα μείνουν για πολύ καιρό στη μνήμη μας. Το ίδιο και η καθαρότητα του μοτσάρτιου κλασικού ύφους, που, αμέσως από τα πρώτα μέτρα του αρχικού Αλέγκρο, είχε ξεπεράσει ως πιάνο αλλά και μουσική ερμηνεία το επίπεδο των ελλαδικών ορίων.

«Μάθημα» σύγχρονης ρομαντικής αντίληψης θ' αποκαλούσα την παρουσίαση της «Χουμορέσκ», μακριά από το συνηθισμένο στόμφο κι επιφανειακό πάθος. Κι εδώ η Παπαστεφάνου έπαιξε με το χρώμα, τις κορυφώσεις και τις λεπτές λυρικές εξάρσεις. Μια ευτυχισμένη βραδιά. (Γαλλικό Ινστιτούτο, 23.5.84).